

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.2.2.2024/2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 371 Pana Posła Michała Kobosko, w sprawie pikników „Rodzina 800+”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

27 marca 2024 r. zakończyła się przeprowadzana przez Najwyższą Izbę Kontroli (NIK) w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kontrola w przedmiocie m.in. wydatków na działania informacyjno-promocyjne, w tym wydatkowania środków publicznych na organizację pikników „Rodzina 800+”.

Decyzję o organizacji pikników „Rodzina 800+” podjęto ówczesne kierownictwo Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

W wyniku przeprowadzonej przez NIK kontroli P/24/001, dotyczącej „Wykonania budżetu państwa w 2023 r. w częściach: 31 – Praca, 44 – Zabezpieczenie społeczne i 63 – Rodzina oraz wykonania planów finansowych Funduszu Pracy i Funduszu Solidarnościowego” przez ówczesnego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej stwierdzono nieprawidłowości w obszarze działań informacyjno-promocyjnych. Nieprawidłowości te stały się podstawą sformułowania negatywnej oceny wykonania budżetu państwa w części 63 – Rodzina. Według ustaleń NIK w 2023 roku w Ministerstwie przeprowadzono łącznie 200 działań promocyjnych, a przeznaczone na nie środki wyniosły 20 177,1 tys. zł (dwadzieścia milionów, sto siedemdziesiąt siedem tysięcy, sto złotych). Nakłady te przewyższyły zatem o 443,4% środki wydatkowane na ten sam cel w 2022 r.

Z ustaleń NIK wynika, że ówczesny Minister Rodziny i Polityki Społecznej, nie przestrzegając przepisów art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp, dokonał niecelowych i niegospodarnych wydatków na działania informacyjno-promocyjne, dotyczące podwyższenia od stycznia 2024 r. świadczenia wychowawczego w łącznej kwocie 12 486,6 tys. zł. Trzeba podkreślić, że zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy podnoszącej wysokość świadczenia 500+ zmiana jego wysokości miała nastąpić z urzędu, bez potrzeby składania dodatkowego wniosku i nie wymagała ze strony osób wcześniej je otrzymujących podjęcia dodatkowych działań czy aktywności. Główne wydatki poniesiono w związku z organizacją 95 pikników 800+, przy czym nie przedstawiono dokumentów potwierdzających planowanie podejmowanych działań, w tym określających liczbę pikników, listę miejscowości czy wykaz terminów, w których pikniki miały się odbyć. Nie zaprojektowano też efektów przeprowadzonych działań ani sposobu ich weryfikacji.

Ponadto, w ramach zamówienia publicznego o wartości 156,6 tys. zł, udzielonego dla wzmocnienia kampanii informacyjno-edukacyjnej „Rząd blisko seniorów”, ówczesny Minister dokonał niecelowego zakupu powierzchni reklamowej typu billboard.

Opisane działania stanowią naruszenie regulacji określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp, zgodnie z którymi wydatki publiczne winny być dokonywane, m.in. w sposób celowy.

Kampania „Rząd blisko seniorów” realizowana w radiu, telewizji i prasie miała na celu poinformowanie osób starszych, emerytów i rencistów o rzekomych, korzystnych dla nich działaniach i wsparciu ówczesnego rządu, przy czym nie zaprojektowano jej efektów, z których wynikałaby potrzeba wzmocnienia dotychczas podejmowanych działań. Nie opracowano też harmonogramu kampanii. Zakup przestrzeni reklamowej był działaniem dodatkowym, które określono jako niezbędne i pilne. Trzeba podkreślić, że dotyczyło ono tylko wybranych powiatów w trzech województwach (tych, gdzie w trakcie kampanii przed wyborami parlamentarnymi planowano aktywność członków kierownictwa MRiPS w ich okręgach wyborczych): województwa wielkopolskiego, województwa śląskiego i województwa podkarpackiego.

Zdaniem NIK część omówionych wydatków na działania informacyjno-promocyjne w 2023 roku nosiła znamiona działań podejmowanych w ramach kampanii wyborczej, prowadzonej przed wyborami parlamentarnymi.

Wyniki kontroli zostały upublicznione na stronie NIK w dokumencie dostępnym pod adresem <https://www.nik.gov.pl/plik/id.29531.pdf>. Dokument zawiera pełne informacje dotyczące działań promocyjnych oraz organizacji i wydatków poniesionych na organizację - pikników „Rodzina 800+”.

Powyższe ustalenia stały się podstawą złożenia przez Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa, polegającego na niedopełnieniu obowiązków przez byłą Dyrektorkę Departamentu Komunikacji i Promocji w MRiPS, a także przekroczenia uprawnień przez ówczesną Ministrę Rodziny i Polityki Społecznej, Marlenę Maląg (czyny z art. 231 §1 k.k. w zb. z art. 507 Kodeksu wyborczego). Ustalenia w tej sprawie przekazano też Przewodniczącemu Państwowej Komisji Wyborczej.

W związku ze stwierdzeniem przez NIK opisanych nieprawidłowości zawiadomienie do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez funkcjonariuszy publicznych złożył także dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu.

Obecne Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie posiada dokumentów przedstawiających analizę celowości zorganizowania pikników, dokumentów potwierdzających ich promowanie, materiałów informacyjnych w języku ukraińskim, czy korespondencji z władzami politycznymi komitetów wyborczych.

Koszt pikników „Rodzina 800+” zorganizowanych w okresie od 10 sierpnia do 15 października 2023 r. wyniósł 5 381 303 zł.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/- kwalifikowany podpis elektroniczny-/